

Conrad József

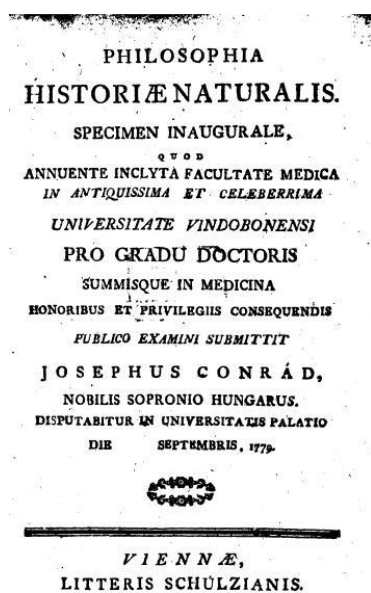
Conrad József orvos, entomológus Sopronban született 1756. április 12-én. Édesapja, Conrad András a város főorvosa volt. A fiú követte őt az orvosi pályán – első evangélikus vallású magyarként – a bécsi egyetemen szerzett orvosdoktori oklevelet 1779-ben. Sopronba visszatérve átvette az apja halálával megüresedett hivatalt.

A gyógyítás mellett bogarak kutatásával foglalkozott. Már doktori disszertációjában is a rendszertan irodalmáról és módszereiről nyújt áttekintést. A *Philosophia Historiae Naturalis specimen inaugurale* című munka nyomtatásban is megjelent. A pozsonyi *Ungarisches Magazin*ban *Über der Verbindung und Zusammenhang des systematischen und historischen Studiums der Naturgeschichte* címmel német nyelven foglalta össze nézeteit az élővilág rendszerezéséről, különös tekintettel Carl Linné munkásságára.

Conrad dolgozatai alapos szakirodalmi jártasságról tanúskodnak: negyed századdal Linné kettős nevezéktanának kidolgozása után alkalmazta is az elveket Sopron bogárfaunájáról szóló tanulmányában (*Bemerkungen über die Entomologie überhaupt, nebst Beyträgen zur Kenntniss der um Oedenburg befindlichen Insekten*), melyben a város környékéről harminc rovarfajt írt le. Az egyes fajok rövid leírása után, ahol tudott német és magyar neveket is megadott, így szerepel a tanulmányban a "tsere-bogár" és a "szarvas-bogár" elnevezés is. A soproni bogárfaunáról szóló munkája úttörő jelentőségű a hazai szakirodalomban. Mindhárom munka letölthető a Google Könyvek digitális könyvtárból.

Conrad korabeli elismertségét bizonyítja, hogy a hallei *Academia Naturae Curiosorum* (a német tudományos akadémia elődje) természettudományi társaság tagjává választotta és publikált a göttingeni *Gelehrte Anzeigen* folyóiratban is.

Conrad József pályája nem tudott kiteljesedni. Fiatalon, 32 éves korában hunyt el Sopronban 1788. június 20-án.

A cikkben említett művek részletes bibliográfiai adatai:

Conrad, Joseph: Philosophia Historiae Naturalis specimen inaugurale. Viennae : Schultz, 1779.

Digitális változat:

<http://books.google.hu/books?id=ukxNAAAACAAJ&dq=Philosophia%20Historiae%20Naturalis%20specimen%20inaugurale&hl=hu&pg=PA1#v=onepage&q=Philosophia%20Historiae%20Naturalis%20specimen%20inaugurale&f=false>

Conrad, Joseph: Über der Verbindung und Zusammenhang des systematischen und historischen Studiums der Naturgeschichte. In: Windisch, Karl Gottlieb von (szerk.): Ungarisches Magazin oder Beyträge zur ungrischen Geschichte, Geographie, Naturwissenschaft und der dahin einschlagenden Litteratur. Erster Band. Preßburg : A. Löwe, 1781 p. 36-43. Digitális változat: <http://books.google.hu/books?id=B8MAAAAACAAJ&hl=hu&pg=PP7#v=onepage&q&f=false>

Conrad, Joseph: Bemerkungen über die Entomologie überhaupt, nebst Beyträgen zur Kenntniss der um Oedenburg befindlichen Insekten. In: Windisch, Karl Gottlieb von (szerk.): Ungarisches Magazin oder Beyträge zur ungrischen Geschichte, Geographie, Naturwissenschaft und der dahin einschlagenden Litteratur. Zweiter Band. Preßburg : A. Löwe, 1782. p. 5-16.

Digitális változat: <http://books.google.hu/books?id=HsMAAAAACAAJ&printsec=frontcover&hl=hu#v=onepage&q&f=false>

Felhasznált irodalom:

Conrad Jozsef. In: Szinnyei József: Magyar írók élete és munkái

<http://mek.oszk.hu/03600/03630/html/c/c02870.htm>

Conrad József. In: Új magyar életrajzi lexikon. 1., A-Cs. Budapest, 2001. p. 1013.

Horváth Csaba: Conrad József. In: Rovarvilág [CD-ROM] Budapest, 2003.

Merkl Ottó – Vig Károly: Bogarak a Pannon régióban. Szombathely, 2009. p. p. 19-20.

Vig Károly: A nyugat-magyarországi-peremvidék állattani kutatásának története. Szombathely, 2000 p. 29.